

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	10/06/20	REFERENTIE	Bertus Cornelissen en Marjolein Braam
ONS NUMMER	8217067E	DOORKIESNUMMER	06-21124708 en 06-10970036
NUMMER PS	Nummer PS	E-MAILADRES	Bertus.Cornelissen@provincie-utrecht.nl en Marjolein.Braam@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Geen	PORTEFEUILLEHOUDER	van Essen

Onderwerp Statenbrief:
Voortgang Groen Groeit Mee

Voorgestelde behandeling:
Ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Graag willen wij u informeren over de voortgang in het programma Groen Groeit Mee.

Het programma Groen Groeit Mee brengt en houdt rode en groene ontwikkelingen in de provincie Utrecht in balans. Groen is de kwaliteit van de Utrechtse regio. Groei is de opgave. Hoe kunnen we dit samenbrengen? Groen Groeit Mee geeft hier invulling aan.

Met Groen Groeit Mee willen we samen met regionale partners in ruimtelijke zin komen tot een stevige positionering van (recreatief) groen, onder andere gekoppeld aan regionale programmering. Daartoe worden opgaven in beeld gebracht, worden financieringsvormen geïnventariseerd en wordt vervolgens de stap gezet naar programmering van de groene opgaven, voor zover deze nog niet door andere programma's worden opgepakt.

In het programma Groen Groeit Mee wordt gewerkt aan een vijftal duidelijke en tastbare resultaten die in twee fasen zijn in te delen:

Fase 1: de basis op orde:

1. Inspirerend beeld/verhaal, opgebouwd vanuit bestaande visies
2. Inventarisatie van concrete opgaven/projecten per (deel)gebied
3. Overzicht naar mogelijke financiering en uitvoeringsinstrumentarium
4. Een lichte maar daadkrachtige governance om deze resultaten te initiëren.

Fase 2: Ruimtelijke programmering van de opgaven en projecten (versnellingsprogramma).

In fase 1 wordt de basis gelegd. Zodra die resultaten beschikbaar zijn, kan de ruimtelijke programmering starten. Hoe deze in fase 2 vorm zal krijgen, kan worden bepaald wanneer de resultaten uit fase 1 beschikbaar zijn.

Wij pakken dit gezamenlijk op met de Regio U16, de Regio Amersfoort, het Utrechtse deel van de Regio Foodvalley en de vier waterschappen. Alleen dan is een doelmatige aanpak en een goed resultaat te garanderen. Samenwerking leidt tot betere afstemming met andere grote opgaven in onze provincie en helpt zo om tot resultaat te komen met meerwaarde voor ons groene kapitaal. De provincie heeft aangeboden de regie op het programma op te pakken.

Voorgeschiedenis

Op 11 juni 2018 heeft Paul Roncken (PARK) zijn advies 'de Utrechtse Ringparken' aan u aangeboden.

Uw Staten hebben op 5 november 2018 motie M129 aangenomen waarin wordt aangedrongen op de uitvoering en vervolgaanpak van het concept Ringpark.

Het Ringpark is in het coalitieakkoord 'Nieuwe energie voor Utrecht' nadrukkelijk benoemd.

Bij de vaststelling van de Kaderbrief 2021-2024 is het budget voor Ringpark en Utrecht Buiten gebundeld onder de noemen 'Groen Groeit Mee'.

Op 10 juni jl. heeft een informatiesessie over Groen Groeit Mee plaatsgevonden voor de Commissie Omgevingsvisie. Er is een presentatie gegeven, waarin de concept aanpak voor Groen Groeit Mee werd toegelicht. Vanuit uw Staten zijn waardevolle reacties gegeven.

Essentie / samenvatting:

Het programma Groen Groeit Mee brengt en houdt rode en groene ontwikkelingen in de provincie Utrecht in balans. Groen is de kwaliteit van de Utrechtse regio. Groei is de opgave. Hoe kunnen we dit samenbrengen? Groen Groeit Mee geeft hier invulling aan.

Samen met de Regio U16, de Regio Amersfoort, het Utrechtse deel van de Regio Foodvalley en de vier waterschappen, vertegenwoordigd door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, werken wij aan 'Groen Groeit Mee'. Met Groen Groeit Mee willen we in ruimtelijke zin komen tot een stevige positionering van (recreatief) groen. Deze willen we o.a. koppelen aan een regionale programmering voor de ontwikkeling van (recreatief) groen, in samenhang met andere groene ontwikkelingen, zoals NNN en groene contour, en in aansluiting op rode ontwikkelingen. Daartoe worden opgaven in beeld gebracht, worden financieringsvormen geïnterpreteerd en wordt vervolgens een aanpak en governance uitgewerkt voor de programmering van de groene opgaven, voor zover deze nog niet door andere programma's worden opgepakt.

De aanpak voor het programma Groen Groeit Mee houdt in dat we werken aan een vijftal duidelijke en tastbare resultaten die in twee fasen zijn in te delen:

Fase 1: de basis op orde:

1. Inspirerend beeld/verhaal, opgebouwd vanuit bestaande visies

Het verhaal is bedoeld om helder te maken waarom Groen Groeit Mee nodig is. Het biedt een realistisch en aantrekkelijk wenkend perspectief. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om een nieuwe visie te maken: Dit verhaal wordt daarom opgebouwd vanuit belangrijke bestaande visiedocumenten, vanuit provincie en de betrokken regio's. Doel is dat de provinciale en regionale visiedocumenten eenzelfde verhaal over Groen en Landschap vertellen.

2. Inventarisatie van concrete opgaven/projecten per (deel)gebied

Om ruimtelijk te kunnen programmeren, is een helder overzicht nodig van mogelijke projecten en opgaven die helpen om Groen Groeit Mee concreet te maken. Daartoe wordt een overzicht van opgaven en projecten op provinciale schaal en regionale schaal opgesteld. Dit overzicht leidt tot een uitvoeringsagenda die in fasering en programmering gelijke tred houdt met o.a. verstedelijking. Vertrekpunt zijn de bestuurlijke regio's U16, Amersfoort en Foodvalley. Bestaand huiswerk wordt waar mogelijk benut. Zo heeft de Regio U16 al veel voorwerk gedaan en wordt momenteel de stap gezet naar het verder kwantificeren van de groene opgaven. Naast opgaven in het landelijk gebied wordt ook gekeken naar het stedelijk groen. Waar mogelijk worden deze opgaven ruimtelijk geprogrammeerd in hectare of anderszins. Aan dit overzicht wordt een financiële raming verbonden. Ook wordt in beeld gebracht welke delen van deze uitvoeringsagenda al worden opgepakt door lopende projecten/programma's.

3. Overzicht naar mogelijke financiering en uitvoeringsinstrumentarium t.b.v. integrale aanpak

Eén van de grote uitdagingen is de realisatie van groene ambities. De rol van financiering is daarbij zeer belangrijk. Er wordt een onderzoek uitgezet om de mogelijke financieringsvormen (rood voor groen, afdracht uit woningbouw etc.), bronnen (subsidies, algemene middelen etc.) en uitvoeringsinstrumentarium in beeld te brengen. Daarbij worden bestaande rapporten van Rijk, provincies en regio's als input gebruikt. Het doel is om mogelijke financieringsvormen en de instrumentenkoffer in beeld te brengen waarmee delen van de opgave gefinancierd zouden kunnen worden, waarmee bepaald kan worden welke (delen van) de opgave programmeerbaar zijn.

4. Een lichte maar daadkrachtige governance om deze resultaten te initiëren

Begin 2020 is uit de inventarisatiefase duidelijk geworden dat de governance nu versnipperd is. Daarom wordt een lichte maar daadkrachtige governance gebouwd die zorgt voor samenhang en kruisbestuiving, om voortgang te bewaken en aan te jagen. De governance wordt zodanig ingericht dat alle regio's/partners vertegenwoordigd zijn. Een stuurgroep kan verantwoordelijken aanspreken als resultaat achterblijft, maar ook meedenken aan oplossingen om opgaven te combineren, de aanpak te verbeteren en efficiënter te doen.

Fase 2: Ruimtelijke programmering van de opgaven en projecten (versnellingsprogramma).

Door de uitkomsten van acties 2 en 3 samen te brengen en te vergelijken, ontstaat een programmering. In deze programmering zijn de opgaven uit actie 2 waar mogelijk ruimtelijk vertaald en zijn concrete projecten benoemd. Want buiten gebeurt het. Groen Groeit Mee heeft daarmee het karakter van een versnellingsprogramma, dat zich ontwikkelt naar voortschrijdend inzicht, zich steeds verhoudend tot andere programma's. Waar nodig worden afspraken gemaakt tussen overheden en relevante stakeholders over de uitvoering.

Op 10 juni jl. heeft een informatiesessie over Groen Groeit Mee plaatsgevonden voor de Commissie Omgevingsvisie. Ook is Groen Groeit Mee in juni jl. bestuurlijk besproken in de Regio U16, de Regio Amersfoort, de Utrechtse gemeenten van de Regio Foodvalley en met de vier waterschappen. Er is veel steun voor Groen Groeit Mee. Wel is een aantal punten meegegeven. Onder andere wordt meer aandacht gevraagd voor de financiering. Uw Staten benadrukken dat het belangrijk is om de opgaven te kwantificeren. En er zijn diverse opmerkingen over de governance meegegeven (bestuurlijke grenzen, vertegenwoordiging belangenorganisaties). De suggestie vanuit uw Staten om -naar voorbeeld van de Ringparkconferentie- een Groen Groeit Mee conferentie te organiseren pakken wij graag op. N.a.v. de binnengekomen reacties hebben we de aanpak voor Groen Groeit Mee aangepast. In september wordt de aangepaste aanpak op de diverse bestuurstafels ter instemming voorgelegd.

In fase 1, die in 2020 met uitloop naar het eerste kwartaal van 2021 plaatsvindt, wordt de basis gelegd. De resultaten uit fase 1 zullen met u worden gedeeld. Op basis hiervan zullen de kaders en aanpak voor fase 2 worden uitgewerkt en ter besluitvorming worden voorgelegd. De governance zal in fase 1 mogelijk anders zijn dan in fase 2, omdat andere partners nodig zijn per fase.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

In de ontwerp-Omgevingsvisie is de ambitie opgenomen dat het (recreatie)groen in gelijke tred ontwikkelt met de verstedelijkingsopgave. Met het programma Groen Groeit Mee wordt beoogd dat groen een dusdanige positie krijgt zodat groen in gelijke tred groeit met wonen, werken, energie en infrastructuur. Groen Groeit Mee kijkt breed. Gewerkt wordt vanuit vijf groene waarden: toegankelijk groen, duurzame landbouw, veerkrachtige natuur, beleefbaar landschap en zichtbaar water. In de uitwerking richt Groen Groeit Mee zich vooral op de blinde vlekken. Dit zal naar verwachting vooral recreatief groen zijn, omdat hier geen duidelijke structurele financiering voor bestaat.

Financiële consequenties

In de Kaderbrief 2021-2024 is het geld voor Ringpark en Utrecht Buiten overgezet naar Groen Groeit Mee. Jaarlijks is in de begroting een bedrag van € 250.000 euro opgenomen (voor 2020 is dat € 200.000 euro. Dit betreft vooral procesgeld, bedoelt voor onderzoek, organisatie van bijeenkomsten en communicatie. Geld voor de uitvoering is cruciaal. Een besluit daarover is echter nog niet te nemen. Als de opgaven en financieringsvormen zijn geïnventariseerd is pas duidelijk hoeveel nodig is. Dit is bij de behandeling van de Kaderbrief 2021-2024 met de Staten gedeeld.

Vervolprocedure / voortgang

Wij zullen u de komende tijd blijven informeren over de voortgang in het programma Groen Groeit Mee. We delen de resultaten van fase 1 met u. Op basis hiervan zullen de kaders en aanpak voor fase 2 worden uitgewerkt en ter besluitvorming worden voorgelegd.

De resultaten uit de eerste fase zullen ook worden geagendeerd in een Groen Groeit Mee conferentie.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,